

บทที่ 1

ความเป็นมาของชนผิวดำในประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา (The Historical Development of the Black Settlement in the U.S.A.)

การที่จะศึกษาบรรพคดีของชนผิวดำให้เข้าใจอย่างถูกต้องและลึกซึ้งนั้น ผู้เรียนต้องมีความรู้พอสมควรเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของการอพยพ และตั้งถิ่นฐานของชนผิวดำในสหรัฐอเมริกาซึ่งแตกต่างจากกลุ่มเชื้อชาติอื่น ๆ

บทนี้จะเสนอความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของชนผิวดำในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยแบ่งออกเป็นสองสมัยได้แก่ สมัยก่อนสงครามกลางเมือง (Antebellum) และสมัยหลังสงครามกลางเมือง (Postbellum)

1. สมัยก่อนสงครามกลางเมือง

สมัยก่อนสงครามกลางเมือง (Antebellum) คือตั้งแต่สมัยที่มีการนำชนผิวดำเข้ามาสู่สหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นอาณานิคมของอังกฤษ จนกระทั่งถึง ค.ศ. 1865 เมื่อสงครามกลางเมือง (The Civil War) สิ้นสุดลง ซึ่งอาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าเป็นสมัยทาส (Slavery)

ก. เหตุใดชนผิวดำจึงถูกนำเข้ามาสู่สหรัฐอเมริกา?

ชนผิวดำถูกนำเข้ามาสู่สหรัฐอเมริกาด้วยเหตุผลหลายประการ ที่สำคัญได้แก่

1) ชนผิวขาวนำชนผิวดำเข้าไปในสหรัฐอเมริกา เพื่อเป็นแรงงานรับใช้ครอบครัวของชนผิวขาวตามสัญญา (Indentured servants) เมื่อหมดพันธะตามสัญญาแล้วชนผิวดำจะเป็นไท มีสิทธิครอบครองที่ดินและทรัพย์สินอื่น ๆ ชนกลุ่มนี้พอใจในฐานะของตน¹

2) ในทศวรรษที่ 1640 ชนผิวขาวนำชนผิวดำเข้ามาเพื่อเป็นทาสมีการซื้อขายชนผิวดำเป็นทาสตลอดชีวิตและถือเป็นที่ทรัพย์สินประเภทหนึ่ง เมื่อถึงปี ค.ศ. 1661 ระบบทาสได้ปรากฏเป็นที่ยอมรับและรับรองอย่างเป็นทางการ

3) ทาสผิวดำแข็งแรง อุดมต่อสภาพภูมิอากาศและทำงานได้ดีกว่าชนพื้นเมือง (American Indians)

4) อากานิคหลายแห่งที่มีการทำไร่มีความต้องการแรงงานทาสผิวดำและภายหลังการประดิษฐ์คิดค้นเครื่องปั่นฝ้ายได้แล้ว ต้องใช้แรงงานมากเพื่อเก็บลูกฝ้ายให้ทันกับการปั่นฝ้ายถือเป็นพืชผลทรงคุณค่ายิ่งเทียมเท่าราชาแห่งพืชผล (The Cotton Is King)²

5) ชนผิวขาวผู้แสวงหาความมั่งคั่งใน "โลกใหม่" ถือว่า การครอบครองทาสจำนวนมาก และการให้ทาสทำงานตามไร่เพื่อผลกำไรมหาศาล ก็คือรูปแบบหนึ่งของความมั่งคั่ง

ข. ชนผิวดำเข้ามาสู่สหรัฐอเมริกาได้อย่างไร?

ชาวยุโรปชาติแรกที่นำชนผิวดำออกมาจากทวีปแอฟริกาคือโปรตุเกส ทำให้กรุงลิสบอน (Lisbon) เมืองหลวงของโปรตุเกสเป็นศูนย์กลางการค้าทาส ในคริสต์ศตวรรษที่ 15 การค้าทาสจากทวีปแอฟริกาได้แพร่หลายไปทั่วทวีปยุโรป ในคริสต์ศตวรรษที่ 16 ทั้งโปรตุเกสและสเปนได้นำทาสจากชายฝั่งแอฟริกาตะวันตก (ปัจจุบันคือประเทศเซเนกัล (Senegal) แกมเบีย (Gambia) และกินี (Guinea)³ เข้ามาในทวีปอเมริกาและใต้ใน ค.ศ. 1619 ชาวยิวลันดาได้นำชนผิวดำจำนวน 20 คน (The Twenty Negars)⁴ ซึ่งถูกพามาไว้ที่หมู่เกาะแคริบเบียนมาที่เมืองเจมส์ทาวน์ (Jamestown) ในมลรัฐเวอร์จิเนีย (Virginia) ปัจจุบันนับเป็นชนผิวดำกลุ่มแรกที่มาถึงสหรัฐอเมริกา นับแต่นั้นมาชนผิวดำเป็น "ผู้รับใช้ตามสัญญา" (Indentured servants) เมื่อหมดสัญญาซึ่งปกติคือเจ็ดปีแล้วก็เป็นที่สามารถครอบครองที่ดินและทรัพย์สินอื่น ๆ ได้ ต่อมาชนผิวดำได้ตกเป็นทาส สถานภาพทาสเกิดขึ้นเมื่อใดยังไม่มียุทธศาสตร์แน่ชัดเป็นที่ยุติ แต่มีหลักฐานว่ามลรัฐแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts) เป็นรัฐแรกที่ตรากฎหมายทาส⁵ ดังนั้น นับแต่ทศวรรษที่ 1640 เป็นต้นมา ทาสผิวดำในสหรัฐอเมริกาจึงได้เข้าสู่ระบบทาสซึ่งมีลักษณะสลับซับซ้อนมากเมื่อเทียบกับระบบทาสในทวีปแอฟริกา เช่น มีการตรากฎหมายลงโทษทาสที่หลบหนี (Fugitives or runaway slaves) เป็นต้น ในศตวรรษที่ 17 ชนผิวดำในสหรัฐอเมริกามี 2 ประเภทคือ ชนผิวดำที่ทำหน้าที่รับใช้ตามสัญญา

(Indentured servants) ซึ่งเมื่อหมดสัญญาก็เป็นไท (Free persons of color) และ
ชนผิวดำที่เป็นทาส (Black slaves) ซึ่งเป็นทาสจนกระทั่งมีการเลิกทาส

ค. ชนผิวดำมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร

ตามความเชื่อของพระคัมภีร์เก่า (The Old Testament) ของศาสนาคริสต์
ชนผิวดำคือลูกหลานของเคน (Cane) ซึ่งเป็นบุตรชายที่มีผิวสีดำของอาดัมกับอีฟ (Adam and
Eve) เคนเป็นคนชั่วร้าย เขาได้ฆ่าพี่ชายชื่อเอเบิล (Abel) พระเจ้าจึงลงโทษเคนด้วยการ
สาปแช่งให้ลูกหลานของเคน คือชนผิวดำให้กลายเป็นชนเผ่าเร่ร่อนต้องพลัดพรากจากมาตุภูมิและ
ตกเป็นทาสรับใช้ชนผิวขาวซึ่งเป็นลูกหลานของเอเบิลตลอดไป ตำนานของชนพื้นเมือง (Ameri-
can Indians) เรื่องหนึ่งเล่าว่า พระเจ้าอบนมนคุกก็ส์ถาด คุกก็ถาดที่สุกน้อยมีสีค่อนข้างซีด
คือบรรพบุรุษของชนผิวขาว คุกก็ถาดที่สุกปานกลางมีสีนวลคือบรรพบุรุษของชนผิวเหลือง คุกก็
ถาดที่สุกจนมีสีน้ำตาลอมแดงคือบรรพบุรุษของชนพื้นเมืองอเมริกัน และคุกก็ถาดที่สุกมากไปจน
เกรียมคือบรรพบุรุษของชนผิวดำ ความเชื่อที่สามมาจากความเชื่อของชนชาติเชื้อสายแองโกล
แซกซัน (Anglo-Saxons) เกี่ยวกับทฤษฎีดาร์วิน (Darwinism) ที่เชื่อว่า ชนผิวขาวเป็นผู้
ประเสริฐสุดและชนผิวดำต่ำต้อยที่สุด จะเห็นว่าตำนานทั้งสามมีนัยว่า ผิวสีดำคือสิ่งแห่งความ
ชั่วร้ายและต่ำต้อย อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะบรรพบุรุษของชนผิวดำจะมาจากความเชื่อหรือตำนาน
เรื่องใด ชนผิวดำในสหรัฐอเมริกา ก็คือชนชาวแอฟริกาที่ชนผิวขาวในสมัยอาณานิคมนับเป็นพวก
นอกศาสนา (Pagans) เพราะมีผิวสีดำและรูปลักษณ์ที่อัปลักษณ์ ตลอดจนมีวัฒนธรรมและภาษาที่
แตกต่างจากวัฒนธรรมและภาษาของชนผิวขาว ชนผิวดำจึงเป็นที่รังเกียจ ถูกเหยียดสีผิว และ
ต่ำต้อยกว่า (Inferior) ชนผิวขาว ดังจะเห็นได้จากสภาพความเป็นอยู่ของชนผิวดำดังต่อไปนี้

1) ทาสผิวดำที่ทำงานตามไร่ขนาดใหญ่ (Field Hands) ต้องทำงานหนัก
ตั้งแต่เช้าจนค่ำและมีนายที่โหดเหี้ยม ในมลรัฐลุยเซียนา (Louisiana) มีการบังคับทาสให้
ทำงานวันละ 21 ชั่วโมง^๑ ทำให้ทาสอายุสั้นเพราะทนความตรากตรำจากการทำงานและ
ความทารุณของนายทาสไม่ได้ ส่วนทาสผิวดำที่ทำงานอยู่ตามบ้าน (House servants) จะ
ทำงานหนักน้อยกว่า บางรายมีโอกาสดำเนินการศึกษา

2) ทาสผิวดำมีที่อยู่อาศัย อาหาร เสื้อผ้า และความเป็นอยู่ที่เลวร้ายมาก

และการอยู่ร่วมกันอย่างแออัด ทำให้ที่อยู่อาศัยสกปรกเสมือนไม่ใช่ที่อยู่ของมนุษย์ ความเป็นอยู่ก็ไม่ถูกสุขลักษณะ⁷

3) ทาสที่ทำผิดหรือหลบหนีจะถูกลงโทษอย่างรุนแรง เช่น โบยตี نابด้วยไฟ กักขัง เป็นต้น

4) ทาสไม่ได้รับการศึกษา นอกจากจะลักลอบสอนหรือเรียนกันเองตามข้างถนน ยกเว้นทาสที่มีนายใจดี เช่น กวีหญิงชื่อ ฟิลลิส วิทลีย์ (Philles Wheatley) ที่มีโอกาสได้รับการศึกษาจนสามารถแต่งกวีนิพนธ์ได้ นอกจากนี้ทาสถูกสอนให้นับถือศาสนาคริสต์ โดยมีจุดประสงค์ให้คำสอนของศาสนาอบรมสั่งสอนให้ทาสยอมสยบ และเชื่อถือว่าเป็นน้ำพระทัยของพระเจ้าที่ให้ชนผิวดำเป็นทาสตลอดไป

ง. ชนผิวดำอาศัยอยู่ในบริเวณใดบ้างของสหรัฐอเมริกา?

ชนผิวดำอาศัยอยู่ในภาคใต้ของสหรัฐอเมริกามากกว่าในภาคเหนือด้วยเหตุผลต่อไปนี้

1) บรรดาบรรดาในภาคเหนือที่เรียกว่า นิวอิงแลนด์ (New England) เป็นที่ตั้งถิ่นฐานของชนผิวขาวที่นับถือศาสนาคริสต์ต่างนิกายหลายกลุ่ม ที่สำคัญคือ กลุ่มพิลกริมส์ (Pilgrims) และกลุ่มควอกเกอร์ (Quakers) พวกพิลกริมส์ถือคริสต์เคร่งครัด สมถะไม่นิยมสร้างสมลาภยศสักการ ส่วนพวกควอกเกอร์นิยมหลักการว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ทั้งสองกลุ่มจึงไม่นิยมและต่อต้านระบบทาสและเรียกร้องให้ตรากฎหมายเลิกล้มระบบทาสเสีย ชนผิวดำจึงอาศัยอยู่ในภาคเหนือในฐานะเป็นทาสน้อยกว่าในภาคใต้ ส่วนใหญ่มีประกอบอาชีพอิสระ และเป็นบรรพบุรุษของชนผิวดำที่เป็นไท (Free blacks)

2) บรรดาบรรดาในภาคใต้โดยเฉพาะมลรัฐอลาบามา (Alabama) มิสซิสซิปปี (Mississippi) เท็กซัส (Texas) และหลุยเซียนา (Louisiana) รวมเรียกว่าใต้สุด (The Deep South) มีทาสอาศัยอยู่มากเพราะมีการปลูกฝ้ายเป็นอาชีพหลักของชนผิวขาว ทำให้ต้องการแรงงานทาสมาก

3) บรรดาบรรดาในภาคใต้ประกอบอาชีพเกษตรเป็นหลักมากกว่าบรรดาบรรดาในภาคเหนือซึ่งประกอบอาชีพอุตสาหกรรม บรรดาบรรดาในภาคใต้ตั้งกล่าวนี้นรวมเรียกว่าภาคใต้

ตอนบน (The Upper South) ได้แก่ เวอร์จิเนีย (Virginia) แมริแลนด์ (Maryland) และแคโรไลนาเหนือ (North Carolina) ล้วนปลูกยาสูบมาก ส่วนมลรัฐจอร์เจีย (Georgia) และแคโรไลนาใต้ (South Carolina) ปลูกข้าวเจ้าและครามมาก โดยเฉพาะใน ค.ศ. 1793 นายอีลี วิทนี (Eli Whitney) แห่งนิวอิงแลนด์ได้ประดิษฐ์เครื่องปั่นฝ้าย (Cotton Gin) ขึ้น^๑ ในสมัยนั้นจึงมีการนำเข้าทาสมาใช้แรงงานเพื่อเก็บลูกฝ้ายเป็นจำนวนมาก และมีการป้องกันการหลบหนีของทาสด้วยการตรากฎหมายลงโทษทาสที่พยายามหลบหนี การที่ฝ้ายกลายเป็นพืชหลัก (Staple crop) ที่ก่อเกิดรายได้มหาศาล ทำให้บรรดามลรัฐในภาคใต้ในบริเวณอ่าวเม็กซิโก (Mexico Gulf) ที่อยู่ทางใต้สุดที่เรียกว่าภาคใต้เก่า (The Old South) อันได้แก่ มลรัฐอลาบามา จอร์เจีย และหลุยเซียนา กลายเป็นรัฐที่มั่งคั่งที่สุดจากการปลูกฝ้าย แรงงานทาสจึงมีมากมายในบริเวณนี้

จ. อะไรคือปัญหาและอุปสรรคของชนผิวดำในสมัยทาส?

ระหว่าง ค.ศ. 1619 ถึง ค.ศ. 1865 เป็นระยะเวลาอันยาวนานกว่า 200 ปีที่ระบบทาสเกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา ทาสผิวดำไร้เสรีภาพ และต้องต่อสู้กับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่สำคัญได้แก่

1) ชนผิวดำถูกชนผิวขาวกดขี่ให้ต่ำต้อยอยู่เสมอ ด้วยการให้หลักเลื่องการใช้นำหน้าชื่อว่า "มิสเตอร์หรือมิสซิส" แต่ให้ใช้นำหน้าชื่อว่า "อังเคลหรืออันท์" นอกจากนี้ ชนผิวดำไม่ได้รับอนุญาตให้มีการเรียกพ่อแม่ลูกพี่หรือน้องตลอดจนไม่มีนามสกุล^๑

2) ชนผิวดำไม่ได้รับโอกาสในการศึกษา

ชนผิวดำในสมัยทาส ภาพจาก American Reader หน้า 630

เพราะชนผิวขาวต้องการกีดกันให้ชนผิวดำอยู่ในสภาพ "โง่ หนึ่งพาตัวเองไม่ได้และฉลาดกลัวตลอดไป"¹⁰ เพื่อเป็นการง่ายต่อการปกครองและป้องกันมิให้มีการหลบหนี

3) ในการเปรียบเทียบหรือในการเสียภาษีชนผิวดำห้าคนมีค่าเท่ากับชนผิวขาวเพียงสามคน¹¹

4) ชนผิวดำลี้ภัยจากกันไปเมื่อถูกขายไปเป็นทาส เพราะทาสคือทรัพย์สินที่ชนผิวขาวซื้อขายและถือเป็นทรัพย์สินมรดกตกทอดได้ ชนผิวดำจึงกลัวมากที่จะถูกขายล่องลงใต้ไปตามแม่น้ำ¹²

5) การปกครองทาสด้วยกฎหมายที่เรียกว่า ประมวลกฎหมายทาส (Slave codes หรือ Black Codes) ซึ่งแต่ละมลรัฐมีกฎหมายทาสแตกต่างกัน กฎหมายทาสที่เหมือนกันทั้งอาณาบริเวณคือกฎหมายที่ตราว่าทาสไม่สิทธิใด ๆ ถ้ากระทำความผิดจะถูกลงโทษสถานหนัก ต่อมา เมื่อมีการเลิกทาส กฎหมายที่มาแทนประมวลกฎหมายทาสในทางพฤตินัยคือ กฎหมายจิมโคร (Jim Crow Laws) ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดการเลือกปฏิบัติต่อชนผิวดำในด้านการให้บริการสาธารณะในแต่ละมลรัฐต่างกัน

ฉ. เหตุใดจึงมีการต่อต้านระบบทาส?

การต่อต้านระบบทาสและความพยายามที่จะล้มล้างระบบทาส ล้วนสืบเนื่องมาจากปัจจัยหลัก ต่อไปนี้

1) บรรยากาศของสงครามกบฏเอกราชจากอังกฤษในทศวรรษที่ 1770 (Independence War) ทำให้ชนผิวดำเกิดความต้องการที่จะเป็นไท

2) การปลุกยาสูบในเวอร์จิเนียลดน้อยลง ทำให้แรงงานทาสลดลง

3) หลักการและความเชื่อทางศาสนาคริสต์ของกลุ่มเคร่งศาสนา เช่น พวกควอเกอร์ ซึ่งเน้นในเรื่องสิทธิมนุษยชนและความเสมอภาค

4) มีผู้ต่อต้านระบบทาส (Anti-slavery) ทั้งที่เป็นชนผิวดำและชนผิวขาว เช่น เจมส์ โอติส (James Otis) พระอธิการไอแซก สกิลล์แมน (Reverend Isaac Skillman) และนายแนท เทอร์เนอร์ (Nat Turner) แม้แต่ประธานาธิบดีโทมัส เจฟเฟอร์สัน (Thomas Jefferson) เอง ก็ถือว่าการเลิกทาสเป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งของชาวอาณานิคมใน

การกักเอกราช การห้ามนำชนผิวดำเข้ามาเป็นทาสโดยเด็ดขาดจึงได้เกิดขึ้นใน ค.ศ. 1775¹³

ในที่สุด ระบบทาสก็ได้สิ้นสุดลงใน ค.ศ. 1865 ในสมัยประธานาธิบดีอับราฮัม ลินคอล์น (Abraham Lincoln) ท่านได้ยื่นพัตต์เชื่อมั่นว่าสงครามกลางเมืองมิใช่เพื่อการเลิกทาส แต่ที่มีการเลิกทาสเกิดขึ้นก็เพราะการเลิกทาสจะเป็นผลดีต่อบรรดารัฐในภาคเหนือ¹⁴

2. สมัยหลังสงครามกลางเมือง

สมัยหลังสงครามกลางเมือง (Postbellum) คือระยะเวลาตั้งแต่ ค.ศ. 1865 เป็นต้นไป จนถึงกลางศตวรรษที่ 20 ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ชนผิวดำได้ทยอยอพยพออกจากชนบทสู่ตัวเมืองและได้กลายเป็นชาวเมือง (Urban population)

ก. สภาพของชนผิวดำ

แม้ว่าชนผิวดำจะเป็นไทภายหลังการเลิกทาสแล้ว แต่ชนผิวดำยังคงไม่มีสิทธิเป็นพลเมือง ชนผิวขาวยังคงกีดกันเหยียดผิวและกีดกันสีผิว (Racial discrimination) ชนผิวดำจึงมีสภาพภาพต่ำต้อยในสังคม ดังจะเห็นได้ว่า ชนผิวดำทั้งในชีวิตจริงและในวรรณคดีมักถูกล้อเลียนด้วยภาพลักษณ์แบบเดียวกันตายตัว (Stereotyped) นอกจากนี้ชนผิวดำและชนผิวขาวไม่สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างราบรื่น เพราะการเลือกปฏิบัติในการให้บริการสาธารณะและการแบ่งแยกสีผิวออกจากกันในทุกกิจกรรมในสังคม (Segregation) เช่น มีโบสถ์แบ่งแยกกันเป็นต้น มลรัฐเทนเนสซี (Tennessee) เป็นมลรัฐแรกที่ตรากฎหมายการแบ่งแยกการใช้บริการรถยนต์ ใน ค.ศ. 1881 เรียกว่ากฎหมายจิม โคร (Jim Crow Laws)¹⁵ ใน ค.ศ. 1892 มลรัฐอื่นๆ ในภาคใต้เช่น อลาบามา เท็กซัส หลุยเซียนา เคนตักกี และอาร์แคนซอสได้ตรากฎหมายจิม โครตามมลรัฐเทนเนสซี กฎหมายจิม โครทำให้ชนผิวดำอยู่ในสภาพที่เสมอภาคกับชนผิวขาวแต่แบ่งแยกกันในเรื่องสำคัญ ๆ ('Equal but Separate') และไม่มีโอกาสร่วมในสังคม ('Excluded from the mainstream') เช่น ไม่มีสิทธิออกเสียง เป็นต้น

ข. การรวมตัวกันของชนผิวดำ

ชนผิวดำถูกเหยียดผิว ถูกเลือกปฏิบัติและถูกแบ่งแยกในการให้บริการสาธารณะ ชนผิวดำจึงต้องหาที่พึ่งด้วยการรวมตัวกันในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยวิธีต่าง ๆ ดังนี้

1) ชนผิวดำรวมตัวกันตั้งโบสถ์ของชนผิวดำ (Black Churches) เพื่อเป็นที่พึ่งทางจิตใจ และเป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งทางธรรมและทางโลก ในปลายศตวรรษที่ 19 โบสถ์ของชนผิวดำมีบทบาทสำคัญมากเพราะเป็นสถานที่ที่มีการเทศน์ (Sermons) บทเทศน์เป็นวรรณกรรมพื้นบ้าน ที่สามารถปลุกกระตมมวลชนผิวดำให้เกิดการรวมตัวกันและให้ความหวัง

2) ชนผิวดำรวมตัวกันส่งเสริมการศึกษาเพื่อให้ชนผิวดำเรียนรู้อันเป็นหนทางเดียวที่จะทำให้ชนผิวดำดำรงชีพได้อย่างผาสุก นักประพันธ์ผิวดำมากมายที่มีการศึกษาได้เขียนเรื่องราวของชีวิตและประสบการณ์ของชนผิวดำ เช่น เฟรเดอริก ดักลาส (Frederick Douglass) และบุเกอร์ ที. วอชิงตัน (Booker T. Washington) เป็นต้น

3) ชนผิวดำรวมตัวกันจัดทำหนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสารเพื่อเผยแพร่ชีวิต ประสบการณ์ และความคิดเห็นของชนผิวดำ

ค. การอพยพออกจากชนบทสู่เมืองใหญ่ในภาคเหนือของประเทศ

ชนผิวดำเริ่มอพยพออกจากชนบทในภาคใต้ไปสู่เมืองใหญ่ ๆ ทั้งในภาคใต้และภาคเหนือตั้งแต่ปลายทศวรรษที่ 1870 และการอพยพมีมากขึ้นเรื่อย ๆ ในต้นศตวรรษที่ 20แทบจะไม่มีเมืองใหญ่เมืองใดเลยในสหรัฐอเมริกาที่จะไม่มีชนผิวดำอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก การอพยพครั้งใหญ่ในต้นศตวรรษที่ 20 นี้เป็นการอพยพครั้งใหญ่จากชนบทสู่เมือง (The Great Migration to the Urban Centers) ตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา ชนผิวดำจึงกลายเป็นชาวเมือง (Urban folks) อาจจะกล่าวได้ว่า การอพยพสู่เมืองน่าจะสืบเนื่องมาจากสาเหตุต่อไปนี้

1) การเกษตรตกต่ำและสถาบันศักดินาสวามีภักดีในภาคใต้ได้เสื่อมลงจนค่อย ๆ ล่มสลายไป ชนผิวดำในภาคใต้ปราศจากที่พึ่งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

2) ความต้องการหางานทำในเมืองอุตสาหกรรมในภาคเหนือ เช่น ในรัฐโอไฮโอ (Ohio) อินเดียนา (Indiana) อิลลินอยส์ (Illinois) เป็นต้น บรรดารัฐดังกล่าวมีบริษัทจัดหางานโฆษณาชักชวนชนผิวดำให้อพยพสู่เมือง

ง. ชีวิตของชนผิวดำในเมืองใหญ่

เมื่ออพยพเข้ามาสู่เมือง ชนผิวดำผู้เคยอยู่ในชนบทต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในสังคมเมืองที่มีชนผิวขาวเป็นผู้มีอำนาจ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในเมืองมิได้เลวร้ายน้อยกว่าปัญหาและอุปสรรคในสมัยทาส อันได้แก่

1) ชนผิวดำถูกกดดันจากความไม่เสมอภาคในเรื่องต่าง ๆ เช่น การทำงาน เป็นต้น

2) ชนผิวดำมิได้อยู่ในฐานะเป็นพลเมืองและเพื่อนร่วมชาติกับชนผิวขาว

3) ชนผิวดำต้องเผชิญกับการแบ่งแยกในเรื่องที่อยู่อาศัย (Housing or residential segregation) เมืองหลุยส์วิลล์ (Louisville) ในมลรัฐเคนตักกี ได้เริ่มต้นก่อนด้วยการตรากฎหมายแบ่งแยกที่อยู่อาศัยขึ้นใน ค.ศ. 1912¹⁶ ทำให้เมืองใหญ่อื่น ๆ เจริญรอยตาม การแบ่งแยกที่อยู่อาศัยระหว่างย่านชนผิวดำและย่านชนผิวขาวเช่นนั้น ทำให้ชนผิวดำที่อพยพสู่เมืองใหญ่ต้องอาศัยรวมกันอยู่เป็นชุมชนผิวดำที่เรียกว่า เกตโต (Ghettos) เช่น เกตโตที่เซตฮาร์เล็ม (Harlem) ในเมืองนิวยอร์ก (New York) ได้กลายเป็นศูนย์กลางกิจกรรมสำคัญ ๆ ต่อมา

4) การที่ชนผิวดำไม่ได้รับการยอมรับในสังคมทำให้ชนผิวดำและชนผิวขาวถือคติชาติพันธุ์นิยม (Racism) ผลัดกันรุกผลัดกันรับในการก่อการจลาจล (Racial riots) การปลุกมวลชนต่อต้านสีผิว (Mobs) และการประท้วงสีผิว (Racial protest) อยู่เป็นเนืองนิตย์ตัวอย่างการจลาจลครั้งใหญ่ที่สุดตอนต้นศตวรรษที่ 20 คือ การจลาจลที่เมืองแอตแลนตา (Atlanta) ใน ค.ศ. 1906¹⁷ ในขณะที่ในชนบทชนผิวดำมักถูกลงโทษแขวนคอ (Lynching) โดยมิได้ผ่านกระบวนการศาลสถิตย์ยุติธรรม

5) ชนผิวดำในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 ต้องเผชิญกับการก่อการร้ายของขบวนการลับคู คลักซ์ แคลน (Ku Klux Klan)¹⁸ ซึ่งเกลียดชังและหมายปองร้ายชีวิตของชนผิวดำ ขบวนการคู คลักซ์ แคลน มีอำนาจและสมาชิกกลับจำนวนมากและยังคงปฏิบัติการจ้องเวรชนผิวดำมาจนกระทั่งในสมัยปัจจุบัน

6) ในทศวรรษที่ 1940 ชนผิวดำไม่เลื่อมใสตัวผู้นำสมัยนั้นคือประธานาธิบดี

ธีโอดอร์ โรสเวลต์ (Theodore Roosevelt) เพราะท่านมิได้ช่วยเหลือนชนผิวดำให้ได้รับสิทธิเป็นพลเมืองอเมริกัน ความล้มเหลวในการได้รับสิทธิดังกล่าวตลอดจนอุปสรรคต่าง ๆ ในสมัยนั้น ทำให้ผู้นำของชนผิวดำ อาทิเช่น บุเกอร์ ที. วอชิงตัน (Booker T. Washington) ก่อตั้งสมาคมขึ้นมาคือสมาคมเพื่อความก้าวหน้าของชนผิวดำ (The National Association for the Advancement of Colored People--NAACP)¹⁹

จ. ความเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิของพลเมือง

ในทศวรรษที่ 1930 และ 1940 ชนผิวดำเริ่มมีปฏิริยาและเคลื่อนไหวเรียกร้องความเสมอภาคและความยุติธรรมจากสังคม ทั้งนี้เกิดจากความกดดันและคับแค้นใจที่ชนผิวดำถูกเลือกปฏิบัติในการใช้บริการสาธารณะซึ่งส่วนมากเกิดขึ้นในบรรดามลรัฐภาคใต้ เช่น การแบ่งแยกการใช้รถเมล์ ร้านอาหาร ห้องน้ำ น้ำพุ (สำหรับดื่ม) เป็นต้น ชนผิวดำได้ตอบโต้โดยการคว่ำบาตร (Boycotts) ในสมัยนั้นบรรดากาชาดจึงเต็มไปด้วยความก้าวร้าวรุนแรง (Militancy) ผู้นำสำคัญในสมัยนั้นคือ มาร์ติน ลูเธอร์ คิง จูเนียร์ (Martin Luther King, Jr.) ซึ่งเป็นผู้มีวาทะศิลป์และมักใช้วิธีคว่ำบาตร (Boycott) โดยสันติวิธี ในที่สุด ใน ค.ศ. 1964 วุฒิสภาได้ตราพระราชบัญญัติให้ชนผิวดำมีสิทธิของพลเมืองอเมริกันเท่าเทียมกับชนผิวขาว และ 4 ปีต่อมาหลังจากมาร์ติน ลูเธอร์ คิง จูเนียร์ถูกลอบสังหารชีวิตแล้ว ศาลสูงสุดของสหรัฐอเมริกาได้รับรองพระราชบัญญัติห้ามการแบ่งแยกที่อยู่อาศัยของชนผิวดำ

3. บทสรุป

ประวัติศาสตร์การอพยพและตั้งถิ่นฐานของชนผิวดำในสหรัฐอเมริกาแตกต่างจากชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ทำให้ชนผิวดำมีสถานภาพต่ำต้อยกว่าชนผิวขาวในสมัยก่อนสงครามกลางเมือง และถึงแม้ว่าหลังสงครามกลางเมืองสหรัฐอเมริกาจะเลิกทาสได้สำเร็จก็ตาม แต่ชนผิวดำก็ยังคงถูกกดขี่เหยียดสีผิวและถูกแบ่งแยกในการใช้บริการสาธารณะต่าง ๆ มาโดยตลอด ทำให้ชนผิวดำมีปฏิริยาตอบโต้ด้วยวิธีการต่าง ๆ จนกระทั่งในที่สุดชนผิวดำก็ได้รับสิทธิของพลเมืองใน ค.ศ. 1964 ไม่นานมานี้เอง นับเป็นระยะเวลาเกือบหนึ่งศตวรรษหลังจากการเลิกทาสที่ชนผิวดำต้องต่อสู้เพื่อความเสมอภาคทัดเทียมชนผิวขาว

ปัจจุบันชนเผ่ามีสิทธิของพลเมืองอเมริกัน โดยนิตินัยทัดเทียมกับชนเผ่าขาวทุกประการ แต่ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องสิทธิยังคงมีอยู่เสมอ เพราะการเหยียดสีผิวเป็นปัญหาที่ได้หยั่งรากลึกและมีลักษณะซับซ้อนยากที่จะจัดได้จนหมดสิ้น ปัญหาความขัดแย้งระหว่างชนเผ่ากับชนเผ่าขาวในสหรัฐอเมริกาด้วยสาเหตุที่น่าับการจิงคงดำรงอยู่และรัฐยังคงต้องแสวงหาหนทางที่จะแก้ไขความแตกแยกด้วยเหตุสีผิวต่อไป วรรณคดีของชนเผ่าได้สะท้อนวิถีชีวิตอันทุกข์ยากและความรู้สึกนึกคิดอันขมขื่นของชนเผ่าไว้อย่างละเอียด ประหนึ่งคั่นมองส่องอดีตให้สะท้อนถึงปัจจุบันและอนาคตของชนเผ่าตลอดไป

เชิงอรรถ บทที่ 1 ความเป็นมาของชนผิวดำในประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา

¹Harry Ploski and James Williams, *The Afro-American* (New York: John Wiley & Sons, 1983), 1369.

"George Earlie Shankle, *American Mottos and Slogans* (New York: The H & W Wilson Company, 1941), 32.

'August Meier and Elliott M. Rudwick, *From Plantation to Ghetto* (New York: Hill and Wang, 1966), 25-S.

⁴Richard Barksdale and Keneth Kinnamon, *Black Writers of America* (New York: the Macmillan Company, 1972), 1.

⁵Ploski, *Afro*, 1370.

⁶*Ibid.*, 1372.

⁷Thomas Sowell, *Ethnic America* (New York: Basic Books, Inc., 1981), 186.

⁸Ploski, *Afro*, 1372.

⁹Sowell, *Ethnic*, 188-90.

¹⁰*Ibid.*, 187.

¹¹Ploski, *Afro*, 1371.

¹²Sowell, *Ethnic*, 190.

¹³Ploski, *Afro*, 1371.

¹⁴*Ibid.*, 1374.

¹⁵Mabel M. Smythe, *The Black American Reference Book* (Englewood Cliffs: Prentice-Hall, Inc., 1976), 42.

¹⁶*Ibid.*, 49.

¹⁷*Ibid.*, 50.

¹⁸*Ibid.*, 211.

¹⁹*Ibid.*, p. 196.

หนังสืออ่านประกอบ

1. จงอ่านวรรณกรรมเรื่อง **The Adventures of Huckleberry Finn** ซึ่งประพันธ์โดย มาร์ก ทเวน (Mark Twain) เพื่อประกอบความรู้ในเรื่องทาสในสมัยก่อนสงครามกลางเมือง
2. จงอ่านวรรณกรรมเรื่อง **Roots** ประพันธ์โดยอเล็กซ์ ฮาลีย์ (Alex Haley) เพื่อความรู้ความเข้าใจในชีวิตของชนผิวดำตั้งแต่ยังอาศัยอยู่ในทวีปแอฟริกาจนกระทั่งถูกนำเข้ามาในทวีปอเมริกา
3. จงอ่านวรรณกรรมหรือชมภาพยนตร์เรื่อง **Gone with the Wind** เพื่อความรู้ความเข้าใจในชีวิตของชนผิวดำและชนผิวขาวในสมัยที่ภาคใต้ของสหรัฐอเมริกาขังรุ่งเรื่องด้วยระบอบศักดินาสวามิภักดิ์และการเกษตรกรรม
4. จงอ่านวรรณกรรมหรือชมภาพยนตร์เรื่อง **Color Purple** ประพันธ์โดยอลิส วอล์กเกอร์ (Alice Walker) เพื่อความรู้ความเข้าใจในสภาพของสตรีผิวดำในสมัยทศวรรษที่ 1940
5. จงอ่านนวนิยายชายตีเรื่อง **Having Our Say** ซึ่งเป็นอัตชีวประวัติของสตรีสองพี่น้องผิวดำที่เกิดในปลายศตวรรษที่ 19 และยังคงมีชีวิตอยู่ เพื่อความรู้ความเข้าใจในชีวิตและประสบการณ์ของชนผิวดำสมัยก่อนและหลังสงครามกลางเมือง

กิจกรรม

1. จงค้นคว้าเรื่องระบบทาสในประเทศต่าง ๆ ในสมัยโบราณ โดยเปรียบเทียบกับระบบทาสในสหรัฐอเมริกา
2. จงค้นคว้าเรื่องกฎหมายทาสในรัฐต่าง ๆ โดยเปรียบเทียบความเข้มงวดของกฎหมายทาสในแต่ละรัฐ
3. จงลำดับเหตุการณ์ (Chronology) เพื่อใช้ประกอบการศึกษาวรรณคดีชนผิวดำ
4. จงชมภาพยนตร์สารคดีเรื่อง "ประวัติศาสตร์สหรัฐอเมริกา" จัดทำโดยสำนักข่าวสารอเมริกัน กรุงเทพฯ และอภิปรายประเด็นสำคัญในห้องเรียน
5. จงชมภาพยนตร์เรื่อง **Long Walk Home** เพื่อความรู้ความเข้าใจเรื่องการเหยียดผิว การคว่ำบาตร การเดินขบวนและการเรียกร้องสิทธิของพลเมืองของชนผิวดำในกลางศตวรรษที่ 20 (อ่านบทที่ 7)
6. จงศึกษาสุนทรพจน์ของมาร์ติน ลูเธอร์ คิง จูเนียร์ (Martin Luther King, Jr.) และอภิปรายประเด็นสำคัญทำให้ในที่สุดชนผิวดำได้รับสิทธิของพลเมือง ตลอดจนความงดงามของการใช้ภาษาอังกฤษในสุนทรพจน์เหล่านั้น
7. จงศึกษาค้นคว้าเรื่องชุมชนผิวดำในเมืองใหญ่ (Ghettos) และบทบาทของชุมชนเหล่านั้นในสังคมและแวดวงศิลปวัฒนธรรม (อ่านบทที่ 6 และ 7)

" The two streams of black expression--conscious literary expression and folk expression moved along almost entirely separate courses until the last of the nineteenth and the beginning of the twentieth century."

Houston A. Baker, Jr.: Black
Literature in America